

*Християнреформистка партия
Свобода за всеки*

София, ул. „Враня“, № 73, ап. 10

Придружително писмо – Проектозакон за предучилищното и училищното образование

НАРОДНО СЪБРАНИЕ на РБ
ВХ № ПГ-523-00-20
ПОЛУЧЕНО НА 10.03.2015г.

10 Март 2015 г.

До:

Председател на Народно събрание – г-жа Цецка Цачева

Председател на Комисията по образованието и науката към НС – г-жа Милена Дамянова

✓ Председател на Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта към НС – г-н Борислав Борисов

Председател на Комисията по културата и медиите към НС – г-жа Полина Карастоянова

Относно: Проектозакон за предучилищното и училищното образование, сигнатура: 454-01-51 – приет на първо четене на 05 февруари 2015 г.

Уважаеми народни избраници,

С настоящото писмо прилагаме и предоставяме на вашето внимание Становище на *Християнреформистка партия* и *Свобода за всеки* относно приетия на първо четене на 05 февруари 2015 г. Проектозакон за предучилищното и училищното образование.

С уважение

адв. д-р Виктор Костов,

председател на *Християнреформистка партия*

Свобода за всеки

Становище

*на „Християнреформистка партия“ и „Свобода за всеки“
относно Проектозакон за предучилищното и училищното образование,
гласуван на първо четене на 05 февруари 2015 г. в Народното събрание*

Със съжаление отчитаме факта, че този проектозакон бе гласуван и приет на първо четене от Народното събрание. В него недвусмислено се продължава недемократичната традиция на държавен монопол върху образованието. Ролята на родителите относно вида, съдържанието и философията на образованието е сведена до минимум, тоест само до зададената от държавната администрация рамка, в която се гарантира доминиране на държавното училище и на държавната администрация относно всички важни решения по въпроса на образованието.

Без да навлизаме в подробности относно другите аспекти на законопроекта, отсъствието на плурализъм в образованието и алтернатива за родителите е сериозно нарушение на принципа на свободното и демократично общество. На законодателите е известен фактът, че определен брой български семейства са избрали домашната форма на обучение, която е доказана в своето академично, възпитателно и морално превъзходство пред масовото публично училище в редица други страни. Домашното образование е частно финансирано, базирано у дома, ръководено от родителите и независимо от държавната образователна програма.

Въпреки това, образователният законопроект не адресира правото на родителите да образоват децата си по различни от държавните стандарти и не признава правата на домашните ученици като възможна форма на обучение. Нововъведената самостоятелна форма не е легализирана на домашното обучение, а единствено възможност за неприсъществена форма, при която родителите обучават въкъщи децата си по програмите на МОН. Родителите, които ще изберат тази форма на обучение, ще бъдат третирани като нарушители, които непрестанно трябва да се доказват, да отговарят на всевъзможни условия, ще подлежат на постоянен контрол от различни институции, както и на разрешителен режим поради единствената причина – преценката, че имат възможност да дадат по-качествено образование на своите деца. Считаме подобно отношение на държавната администрация като абсолютно недопустимо и грубо погазване на основните права и свободи на личността.

Напомняме на законодателите, че съгласно Конституцията на Република България образованието не е в сферата на държавния монопол. То е право и държавата следва единствено да предостави равни възможности за достъп до образователната услуга, която предлага, не да задължава всички с нея. Нашето предложение е да се избегне тоталното и недемократично свръхрегулиране на важната сфера на образование на децата и избора на техните родители в тази посока. Свръхрегулационният подход към образованието нарушава правата на родителите да отглеждат, възпитават и

образоват децата си съгласно своите възгледи и убеждения – права, залегнали в международни документи като Всеобщата декларация за правата на човека, Европейската конвенция за защита на правата човека и основните свободи и др.

Считаме, че е нужно законодателно да бъде въведен текст, който да гарантира правото на родителите да възприемат и да практикуват образование, което се явява алтернатива на предложеното от държавата. Текстът може да гласи: „Държавата признава правото на родителите да отглеждат, възпитават и образоват децата си съгласно своите светогледни, философски и религиозни убеждения и за целта допуска родителите да осъществяват образование на децата си извън формите, уредени в настоящия закон.“

Систематично текстът може да бъде разположен в „Общи разпоредби“ или „Допълнителни разпоредби“. Признаването на дипломите и международно признатите сертификати за степен на образование може да става по общия ред, по който се признават дипломите, придобити извън страната.

Този подход ще гарантира правата на родители, които желаят да образоват децата си вкъщи или по друг частен образователен модел. Възможно е домашните ученици да бъдат тествани по стандартите на държавната образователна система, ако те и техните родители желаят да получат признание на знанията си по държавен стандарт. Но не би следвало законодателят да продължава да създава пречки пред свободния избор на образователна форма от родителите.

Ние и нашите съмишленици – български и международни личности и организации – ще продължим да защитаваме правото на истински демократичен избор в образованието на децата и техните родители. Здравото семейство е в основата на личното и семейно щастие и благополучие, както и на националния просперитет. Здравото семейство с ценности и добро образование. Българският законодател следва да се съобрази с времето, в което живеем, като реално спазва принципите на свободното и демократично общество, които изискват държавата да гарантира плурализъм и правата на всички, включително и в сферата на образованието.

С уважение

адв. д-р Виктор Костов, председател на „Християнреформистка партия“

Владислава Борисова

Крум Крумов

Невена Стефанова

Боян Цветков

Явор Костов –

Политически съвет на ХРП

Адв. д-р Виктор Костов – „Свобода за всеки“